

כס"ד. אור לערב חג השבועות, ה'תשס"ב. הנתת ה' בלתי מוגה וענדי דוד מלך עליהם ורועה אחר יהי' לכולם גו'ו, דוד קאי על מלך המשיח, כפ"י במצו"ד מלך המשיח הנא מזרע דוד יהי' מלך עליהם. והקשר דפסוק זה לתג"ש בפשטו, יש לומר, ע"פ המבואר⁴ בטעם המנהג שקורין מגילת רוח בעצרת (דנוסרף)⁵ על הטעם שבמתן תורה היה הגירוש של כל עם ישראל, וענינה של מגילת רוח הוא ע"ד הגירוש של רוח, הרי נוסף לזה יש עוד טעם זהוהא משום שהמגילה מסיימת וישי הוליד את דוד ובעצרת⁶ מת דוד. וזהו גם הקשר לפסוק וענדי דוד גו'ו. ווימתקן ע"פ המבואר באגה"ק סי' ז"ך וסי' כח, שבינו ומקורה ומשם יורדת למשך בגלוי, לפעול ישועות נקרב הארץ. ובזה יובן יותר הקשר דפסוק זה עם חג השבועות, שבו נסתלק הדוד, כי פסוק זה קאי בדוד מלכא משיחא, שענינו הוא לפעול ישועות נקרב הארץ. ומדייק בזה כ"ק מו"ח אמו"ח⁷ במאמר על פסוק זה שהוציא על מנת ללמוד בתג השבועות, דצלה"ב⁸ ודרע נקרא משיח בפסוק זה בשם דוד, והרי משיח הוא ר"ק מוצר דוד ואינו דוד עצמו, וכפ"ט ע"פ מה שמאריך הרמב"ם בפד"ק י"א⁹ מה"מ מלכיים, שממילא ודוד הם שני משאירי הרמב"ם שם הפסוקים שלשה מפורט ענין ב' הגאולה, והגולה בימי דוד והגאולה דלעתיד לבוא על ידי משיח צדקנו. והנה לפנ"ז כתיב קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' והיו לאחדים בידך, היינו שלעתיד לבוא יהי' יחוד יהודה ויוסף להיות לאחדים ממש, ובהמשך לזה כתיב דענדי דוד מלך עליהם, היינו שיהודה יהי' הנשיא ואפרים (יוסף) יהי' באופן של שפל, ולכאורה אינו מוצדק (כמו שמדייק בהמאמר שם) כי במקום אחר משמע שיוסף הוא גדול במעלה מיהודה, כמ"ש ויגש אליו יהודה, שיהודה ניגש אל יוסף, דהיינו שיוסף גדולה מעלתו לגבי יהודה.

1) לומר, ע"פ המבואר⁴ בטעם המנהג שקורין מגילת רוח בעצרת (דנוסרף)⁵ על הטעם שבמתן תורה היה הגירוש של כל עם ישראל, וענינה של מגילת רוח הוא ע"ד הגירוש של רוח, הרי נוסף לזה יש עוד טעם זהוהא משום שהמגילה מסיימת וישי הוליד את דוד ובעצרת⁶ מת דוד. וזהו גם הקשר לפסוק וענדי דוד גו'ו. ווימתקן ע"פ המבואר באגה"ק סי' ז"ך וסי' כח, שבינו ומקורה ומשם יורדת למשך בגלוי, לפעול ישועות נקרב הארץ. ובזה יובן יותר הקשר דפסוק זה עם חג השבועות, שבו נסתלק הדוד, כי פסוק זה קאי בדוד מלכא משיחא, שענינו הוא לפעול ישועות נקרב הארץ. ומדייק בזה כ"ק מו"ח אמו"ח⁷ במאמר על פסוק זה שהוציא על מנת ללמוד בתג השבועות, דצלה"ב⁸ ודרע נקרא משיח בפסוק זה בשם דוד, והרי משיח הוא ר"ק מוצר דוד ואינו דוד עצמו, וכפ"ט ע"פ מה שמאריך הרמב"ם בפד"ק י"א⁹ מה"מ מלכיים, שממילא ודוד הם שני משאירי הרמב"ם שם הפסוקים שלשה מפורט ענין ב' הגאולה, והגולה בימי דוד והגאולה דלעתיד לבוא על ידי משיח צדקנו. והנה לפנ"ז כתיב קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' והיו לאחדים בידך, היינו שלעתיד לבוא יהי' יחוד יהודה ויוסף להיות לאחדים ממש, ובהמשך לזה כתיב דענדי דוד מלך עליהם, היינו שיהודה יהי' הנשיא ואפרים (יוסף) יהי' באופן של שפל, ולכאורה אינו מוצדק (כמו שמדייק בהמאמר שם) כי במקום אחר משמע שיוסף הוא גדול במעלה מיהודה, כמ"ש ויגש אליו יהודה, שיהודה ניגש אל יוסף, דהיינו שיוסף גדולה מעלתו לגבי יהודה.

2) לומר, ע"פ המבואר⁴ בטעם המנהג שקורין מגילת רוח בעצרת (דנוסרף)⁵ על הטעם שבמתן תורה היה הגירוש של כל עם ישראל, וענינה של מגילת רוח הוא ע"ד הגירוש של רוח, הרי נוסף לזה יש עוד טעם זהוהא משום שהמגילה מסיימת וישי הוליד את דוד ובעצרת⁶ מת דוד. וזהו גם הקשר לפסוק וענדי דוד גו'ו. ווימתקן ע"פ המבואר באגה"ק סי' ז"ך וסי' כח, שבינו ומקורה ומשם יורדת למשך בגלוי, לפעול ישועות נקרב הארץ. ובזה יובן יותר הקשר דפסוק זה עם חג השבועות, שבו נסתלק הדוד, כי פסוק זה קאי בדוד מלכא משיחא, שענינו הוא לפעול ישועות נקרב הארץ. ומדייק בזה כ"ק מו"ח אמו"ח⁷ במאמר על פסוק זה שהוציא על מנת ללמוד בתג השבועות, דצלה"ב⁸ ודרע נקרא משיח בפסוק זה בשם דוד, והרי משיח הוא ר"ק מוצר דוד ואינו דוד עצמו, וכפ"ט ע"פ מה שמאריך הרמב"ם בפד"ק י"א⁹ מה"מ מלכיים, שממילא ודוד הם שני משאירי הרמב"ם שם הפסוקים שלשה מפורט ענין ב' הגאולה, והגולה בימי דוד והגאולה דלעתיד לבוא על ידי משיח צדקנו. והנה לפנ"ז כתיב קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' והיו לאחדים בידך, היינו שלעתיד לבוא יהי' יחוד יהודה ויוסף להיות לאחדים ממש, ובהמשך לזה כתיב דענדי דוד מלך עליהם, היינו שיהודה יהי' הנשיא ואפרים (יוסף) יהי' באופן של שפל, ולכאורה אינו מוצדק (כמו שמדייק בהמאמר שם) כי במקום אחר משמע שיוסף הוא גדול במעלה מיהודה, כמ"ש ויגש אליו יהודה, שיהודה ניגש אל יוסף, דהיינו שיוסף גדולה מעלתו לגבי יהודה.

3) לומר, ע"פ המבואר⁴ בטעם המנהג שקורין מגילת רוח בעצרת (דנוסרף)⁵ על הטעם שבמתן תורה היה הגירוש של כל עם ישראל, וענינה של מגילת רוח הוא ע"ד הגירוש של רוח, הרי נוסף לזה יש עוד טעם זהוהא משום שהמגילה מסיימת וישי הוליד את דוד ובעצרת⁶ מת דוד. וזהו גם הקשר לפסוק וענדי דוד גו'ו. ווימתקן ע"פ המבואר באגה"ק סי' ז"ך וסי' כח, שבינו ומקורה ומשם יורדת למשך בגלוי, לפעול ישועות נקרב הארץ. ובזה יובן יותר הקשר דפסוק זה עם חג השבועות, שבו נסתלק הדוד, כי פסוק זה קאי בדוד מלכא משיחא, שענינו הוא לפעול ישועות נקרב הארץ. ומדייק בזה כ"ק מו"ח אמו"ח⁷ במאמר על פסוק זה שהוציא על מנת ללמוד בתג השבועות, דצלה"ב⁸ ודרע נקרא משיח בפסוק זה בשם דוד, והרי משיח הוא ר"ק מוצר דוד ואינו דוד עצמו, וכפ"ט ע"פ מה שמאריך הרמב"ם בפד"ק י"א⁹ מה"מ מלכיים, שממילא ודוד הם שני משאירי הרמב"ם שם הפסוקים שלשה מפורט ענין ב' הגאולה, והגולה בימי דוד והגאולה דלעתיד לבוא על ידי משיח צדקנו. והנה לפנ"ז כתיב קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' והיו לאחדים בידך, היינו שלעתיד לבוא יהי' יחוד יהודה ויוסף להיות לאחדים ממש, ובהמשך לזה כתיב דענדי דוד מלך עליהם, היינו שיהודה יהי' הנשיא ואפרים (יוסף) יהי' באופן של שפל, ולכאורה אינו מוצדק (כמו שמדייק בהמאמר שם) כי במקום אחר משמע שיוסף הוא גדול במעלה מיהודה, כמ"ש ויגש אליו יהודה, שיהודה ניגש אל יוסף, דהיינו שיוסף גדולה מעלתו לגבי יהודה.

1) לומר, ע"פ המבואר⁴ בטעם המנהג שקורין מגילת רוח בעצרת (דנוסרף)⁵ על הטעם שבמתן תורה היה הגירוש של כל עם ישראל, וענינה של מגילת רוח הוא ע"ד הגירוש של רוח, הרי נוסף לזה יש עוד טעם זהוהא משום שהמגילה מסיימת וישי הוליד את דוד ובעצרת⁶ מת דוד. וזהו גם הקשר לפסוק וענדי דוד גו'ו. ווימתקן ע"פ המבואר באגה"ק סי' ז"ך וסי' כח, שבינו ומקורה ומשם יורדת למשך בגלוי, לפעול ישועות נקרב הארץ. ובזה יובן יותר הקשר דפסוק זה עם חג השבועות, שבו נסתלק הדוד, כי פסוק זה קאי בדוד מלכא משיחא, שענינו הוא לפעול ישועות נקרב הארץ. ומדייק בזה כ"ק מו"ח אמו"ח⁷ במאמר על פסוק זה שהוציא על מנת ללמוד בתג השבועות, דצלה"ב⁸ ודרע נקרא משיח בפסוק זה בשם דוד, והרי משיח הוא ר"ק מוצר דוד ואינו דוד עצמו, וכפ"ט ע"פ מה שמאריך הרמב"ם בפד"ק י"א⁹ מה"מ מלכיים, שממילא ודוד הם שני משאירי הרמב"ם שם הפסוקים שלשה מפורט ענין ב' הגאולה, והגולה בימי דוד והגאולה דלעתיד לבוא על ידי משיח צדקנו. והנה לפנ"ז כתיב קח לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה גו' ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף גו' והיו לאחדים בידך, היינו שלעתיד לבוא יהי' יחוד יהודה ויוסף להיות לאחדים ממש, ובהמשך לזה כתיב דענדי דוד מלך עליהם, היינו שיהודה יהי' הנשיא ואפרים (יוסף) יהי' באופן של שפל, ולכאורה אינו מוצדק (כמו שמדייק בהמאמר שם) כי במקום אחר משמע שיוסף הוא גדול במעלה מיהודה, כמ"ש ויגש אליו יהודה, שיהודה ניגש אל יוסף, דהיינו שיוסף גדולה מעלתו לגבי יהודה.

- 1) יחזקאל לז, כד. (2) בכור שור - ב"ב יג, ב (הובא בהמערדים בהלכה - הגה"ש פ"ד). (3) הובא נאבודרהם (סדר תפלות הפסח). וראה גם נו"כ לשו"ע או"ח סי' תצ ס"ט.
- (4) ירושלמי ביצה פ"ב ה"ד. הגיגה פ"ב ה"ג. דות רבה פ"ג, ב. (5) סה"מ חרצ"ש ע' 195. ושם בע' 195. וכסה"מ חש"ה ע' 225, נדפס מאמר זה באדי"ש. (6) ה"א. (7) שם לז, טז-יז. (8) ויגש מלך, יח.

ועד שמבואר במ"א³⁸ בענין כאשר השמים החודשים גו' כן יעמוד זרעם ושמשם³⁹, דלע"ל יתעלו גם זרעם ושמשם, העבודה שבזמן הגלות, כי כל הגלוים דלעתיד תלוים במעשינו ועבודתנו שבמשך זמן הגלות⁴⁰ (ע"ד הנ"ל בענין החידוש שהוא ע"י שלפנ"ז ניתן זה למשה מסיני), לכן תתעלה גם העבודה שבזמן הגלות להיות באותה הבה"ה דהשמים החודשים והארץ החודשה.

וכזה יובן מה שנכתב בתורה המספר דס' ריבוא, וקורין אותו בתורה בכל שנה ושנה, משום שבכל מקום ובכל זמן צ"ל העבודה בהעניינים דלא שבוחו, העבודה במדידה והגבלה, כי ע"י הקדמת עבודה זו דוקא באים להעבודה שלמעלה שמדידה והגבלה, ועד שעבודה זו גופא נתעלית כנ"ל.

והנה ע"י שילומדים בתורה ענייני הנ"ל, זוכים בקירוב ממש לגילוי השמים והארץ החודשים לע"ל וכבר ה"ל לעולמים מעין זה בזמן מ"ת⁴¹, וה"ל רק מעין (אבל אפ"כ הרי מ"ח לא היה ע"ד פסעם⁴²), ויתגלה לע"ל. וגם לע"ל יהיו כמה עליות וכמבואר באגה"ק⁴³ שלע"ל יהיו העליות בקדושה גופא דתחילה יהי' מנין העשירי שיהי' לע"ל⁴⁴, עוד תעבורנה האנן ע"י מונח⁴⁵ ואה"כ שלימות מנין בנ"י שיקויים מ"ש וה"ל מספר בנ"י גו' אשר לא ימד ולא יספר⁴⁶, כי ישראל יתאחדו בעצמותו ומהותו יח', בגאולה האמיתית והשלימה, דאז יהי' מי אלה כעב תעופינה וכיוונים אל ארובותיהם⁴⁷, וכאשר השמים החודשים גו' כן יעמוד זרעם ושמשם⁴⁸, במהרה בימינו ממש.

- 38) סה"מ חרצ"ש ע' רפד. (39) ישע"י סו' כב.
- 40) ראה תניא רפ"ל י"ז. (41) ראה תניא פל"ו (מו, א).
- 42) סה"מ חרצ"ו ע' כג. חקמו. סה"מ חרצ"ב ח"א ע' שסו.
- סה"מ חש"ט ע' 57. (43) סכ"ו (קמה, א). וראה גם קו"א ד"ה ולהביין פרטי ההלכות (קס, א). (44) במדב"ר פ"ב, יא. תנחומא תשא ט. (45) ירמ"י לג, יג. (46) ישע"י ט, ח.

הנתת ה' בלתי מוגה

הנה"א והעבודה עם הגר"ב. וזהו גם כללות החילוק בין יששכר וזבולון, בין מארי תורה למארי עובדין שבין, ויש בזה מה שאין בזה, ולפיכך יש פלוגתא מי מהם גדול.

אמנם¹⁵ המסקנא היא שתלמוד גדול משום שמביא לירי מעשה, היינו שהמעשה פועל גדולות החלות העבודה, הרי כדי לידע בא. וכפשוטו הענין, שגם בתחלה העבודה, הרי כדי לידע את המעשה אשר יעשו צריך להיות בתחלה לימוד התורה. וזהו היעוץ על מה שבחלתו העבודה צ"ל ויגש אליו יהודה, וישת יהודה אל מלך שיוסף שהוא תלמוד הוא גדול במעלה. אמנם כשאבים לתכלית שלמות העבודה, הרי אז ניכר ששלמות הלמוד הוא מחמת המעשה, משום שבצעם מעשה גדול.

וזהו¹⁵ מה שאומרים¹⁶ דמה שנמנו וגמרו תלמוד גדול הוא דוקא בזמן הזה, אבל לעיל¹⁷ היה מעשה גדול, משום שאז היה תכלית השלימות בעבודת האדם, ולפיכך היה ניכר שמעשה גדול. וזהו מה שלעיל היה משיח שדקנו משבט יהודה דוקא, שהוא ענין ההודאה והמעשה, משום שאז היה מעשה גדול. ואף שבתחלה צ"ל משיח בן יוסף, הרי שלמות הגאולה באופן שאין אחר, גלותו¹⁸ היה דוקא ע"י משיח בן דוד.

וכתוב¹⁹ יובן גם מה שנקרא משיח כאן בשם דוד דוקא, כי מעלה המעשה היא (כ"ל) משום שאז כופה את עצמו היפך טבעו ורגילותו, היינו שלמות הביטול, וענין זה מצוינו אצל בוב המלך, כמו שאמר על עצמו כי ענין ואביון אני, אם לא שויתי ודוממתי גוי, שהי' בתכלית השפלות והענינות, עד שלא הי' כלל מצויאות לעצמו. ובספירתו הוא ספירת המלכות דלית לה מגרמה כלום²⁰.

וזהו מה שנאמר²¹ במשיח (בנבואת הגאולה של נביא הגאולה ויהושע²², ישעיהו) שהי' בתכלית הענוה. דאף שהי' בתכלית הגידול, כמ"ש שם²³ והריחו ביראת ה' ולא למראה עיניו -

- (15) ראה טה"מ חרצ"ט שם ע' 193 ואילך. (16) ראה גם אוה"ח ר"פ ויגש. ואתחנן ס"ע רמז ואילך. טה"מ חרצ"ט ע' יט. ונכ"מ. (17) ראה תוס' ו"ה ונאמר - פסחים קטז, ב. ונכ"מ. (18) תהלים פח, א. (19) תהלים קלא, ב. (20) ראה זח"ג שב, ב. ונכ"מ. (21) ראה זח"א קפא, א. ונכ"מ. (22) ישעי' יא, ד. (23) ראה פרש"י ומצו"ד עה"פ ישעי' מט, א. זח"ב קעט, סע"ב. (24) ישעי' שם, ג.

הנחת הח' בלתי מוגה

ומבאר בהמאמר דב' השבטים דיהודה ואפרים בעבודת האדם ענינם תלמוד ומעשה, דיוסף ענינו תלמוד ויהודה ענינו מעשה. ובה מציינו פלוגתא בנבואה אי תלמוד גדול או מעשה גדול, דר"ע ס"ל שלילמוד גדול ור"ש ס"ל שמעשה גדול, ולכסוף נמנו וגמרו שתלמוד גדול שמביא לירי מעשה. ודגם במסקנא זו (דתלמוד גדול משום שמביא לירי מעשה) אנו רואים ב' ענינים, דמצד אחד רואים כאן את גדולות התלמוד, שהרי המסקנא בפשטו היא שתלמוד גדול, אבל לא ידך גיטא, מודגשת בזה גם מעלה המעשה, שהרי הטעם לזה שתלמוד גדול הוא משום שמביא לירי מעשה.

וזהו¹⁰ ההפך בין יוסף ליהודה, דיוסף ענינו תורה משא"כ יהודה הוא ענין המעשה. כ' יהודה הוא מלשון הוראה וכיטול, שזהו קשור עם כפי', והרי מעשה הוא גם מלשון כפי' כמו מעשין על הצדקה. ויש להוסיף בזה, דכללות ירידת הנשמה למטה בגוף, והתלבנותה בכח הכי תחתון שבכחות הנפש הוא כח העשי' הוא ענין של כפי'. ויש לומר, דזהו גם מה שמביאים דוגמא על מעשה לשון כפי', מהלשון מעשין על הצדקה, משום שהכפי' הו"ל שהנשמה כופה את עצמה לירדת ממדרגתה, הוא ענין של צדקה שעושה הנשמה עם הגוף והנה"ב.

והנה כשהנשמה יורדת למטה ומתלבשת בתור גוף ונה"ב, הרי הנפש האלקית והנפש הבהמית הם בדוגמת תורה ומצוה, תלמוד ומעשה. כי הרי גם הנה"א וגם הנה"ב שניהם נבראו לשם את קוננו, אלא שההפך ביניהם הוא דהנה"א עיקרה הוא בלימוד התורה ועיקר ענין הגוף והנה"ב הוא בקיום המצוה. וכמובן בפשטו, דלימוד התורה הוא ע"י השכל שבראש, ולבוש המחשבה, השייכים בעיקר לנשמה, משא"כ המצוה עיקרה היא המעשה, כמבואר בארז"כ בתנ"א, דגם אם כיון כל אדם לא כיון ורק עשה את המצוה במעשה לא קיים את המצוה כשלימותה (לכד מצוה ק"ש וכו' הצריכות כוונה, כמובא בתנ"א שם). וזהו מה שבכללות ההפך בין יהודה ליוסף הוא בין לימוד התורה לקיום המצוה, ובפרטיות יותר הוא בין העבודה עם הנה"א -

- (9) קדושין מ, ב. (10) ראה טה"מ חרצ"ט שם. וראה גם בהנמקן להלן הע' 16. (11) ראה ב"י לסור יו"ד סי' רמח. (12) ראה גם לקו"ש חיי"ב ע' 238. (13) ראה קדושין פב, א. (14) רפ"ל"ח.

הנחת הח' בלתי מוגה

ה"א
מ"א
ל"ה
א"ל
ב"א
ג"א
ד"א

ותמאחד עמם, כמנ הארון שהי' בו מקום מדוד ומוגבל ויחד עם זה אינו מן המדמה³⁵, שיומשך בנימה"ק גשמי וביורשליים עיר הקודש גשמייה ובארץ ישראל הגשמייה, ויראו שם את כח הפועל בנפלה, דעברי דוד מלך עליהם, והי' ה' למלך על כל הארץ³⁶, ורעה שאז אהפנה אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שם אחד³⁷, והיתה לה' המלוכה³⁸, בנאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' נשא את ראש גו³⁹, נשיאת ראש כ"א מישאלי וכל ישראל, ויהי' המשכן דאקרי מקדש⁴⁰, בבימה"ק הנצחה, בביאת משיח צדקנו, ועברי דוד נשיא להם לעולם⁴¹, באופן נצחי, במהרה כימינו ממש.

* _____

- (35) יומא כא, א. (36) זכרי' יד, ט. (37) צפני' ג, ט.
- (38) עוברי' א, כא. (39) נשא ד, כה. ועוד. (40) עירובי' ג, א. (41) יחזקאל שם, כה.

הנחת ה' בלתי מוגה

ענינו ישפוט ולא למשמע אזניו גו' עד שנאמר בנז 25 הנה ישכיל עברי ירום ונשא וגבה מאד, שהן ה' דרוגות, וכמבואר²⁶ שירום אפילו מאדם הראשון, ואומר מאד, שהוא לא כהצדורף דאדם, כ"א למעלה מזה בהצדורף דמאד²⁷, למעלה ממדרגה והגבלה, ואעפ"כ תהי' בו תכלית הענינות, כמ"ש²⁸, ושפט בצדק דללים והלכות במישר לענין ארץ גו'.

והנה טעם זה יהי' משיח נשיא על כולם, גם על יהודה וגם על אפריים, ובאופן שיהי' לאחדים כידן גו', בתכלית השלימות דאחדות, משום שזה בא ע"י ענינות אמיתית, דכאשר האדם הוא ענין אזי הוא רואה את מעלותיו של חברו, ומבין כיצד הוא צריך לחבירו (בגלל מעלותיו) וכו' ולפיכך הוא מתאחד עם כולם, עד לאחדים ממש (כמבואר בלקו"ח נצבי²⁹).

7

וזהו גם הטעם על מה שלעתיד יהי' קיום המצוות בתכלית השלימות, כמ"שיש ושם נעשה לפניך וגו' כמצוות רצונך, כמבואר בארוכה בתו"ח³⁰ וז"ל, שזהו משום שדוראק לעיל יהי' לעתיד, מין האדם, בתכלית השלימות, (תמינות) שמהם מקריבים את הקרבנות יהיו בתכלית השלימות, וגם ביהמה"ק יהי' בתכלית השלימות, כמ"ש³¹ מקדש אד' כוננו ידיו, משא"כ שאר המקדשות שהיו מעשה ידי אדם (כמבואר בזה"ש).

8

והנה מבינו שהגלגוליים דלעתיד יהיו בתכלית השלימות, לפיכך יהי' באופן שלמעלה לגמרי מגדר הזמן אבל יומשר לחור זמן והמקום, ולכל הדי' הגאולה באופן זמין הז' נגאלית³², בזמן, וגם במקום בהר שהוא גבוה מכל ההרים, וכמ"ש במ"א³³ שלע"ל חהי' ירושלים רמה ונישאת לעילא ולעילא, וגם בחי' ירושלים של מעלה תומשר כירושלים של מטה³⁴. והענין שלמעלה ממקום זמן נמשך בתוך מקום גשמי זמן גשמי

- (25) שם נב, יג. (26) ס' הגלגולים פ"ט. לקו"ח להאריז"ל פ' תשא. ס' הלקוטים פ' שמות. וראה סוד"ה באהי לגני תשי"א (נדפס בסת"מ באהי לגני ע' לו) ובהערה שם. (27) המשך וככה תרלי"ז פ"ב. (28) מד, א. (29) צה, א ואילו. וראה גם המשך וככה תרלי"ז פ"ז ואילו. (30) בשרה שור, יד. (31) ח"א ת"א, ת"ז תכ"א (ס, ב). וראה לקו"ש ח"א ע' 98, וש"נ. (32) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה. (33) ב"ב עה"ב. (34) ראה ת"ז שם. אור"ח ת"ז כרך ב' ע' א' מט. יהל אור ע' תפא.

הנחת ה' בלתי מוגה